

ІНФОРМАЦІЯ

про стан колективно-договірного процесу та виконання взятих соціальними партнерами зобов'язань в закладах та установах освіти Вільнянського і Заводського у м. Запоріжжі районів

На виконання плану роботи комітету Запорізької обласної організації Профспілки на 2017 рік та з метою вивчення стану колективно-договірного процесу та виконання взятих соціальними партнерами зобов'язань в закладах та установах освіти проведено вивчення цих питань:

- 25 травня 2017 року у Заводській районній організації Профспілки м. Запоріжжя

Заводська РОП м. Запоріжжя	голова РОП Гришко О.І. начальник ТВО Шаповалова Н.М.	членів Профспілки - 1170 (90 %) з 1235 працівників
Запорізька гімназія № 46 Запорізької міської ради	голова ППО Пащенко О.М. директор Кругла Л.М.	членів Профспілки - 87 (100 %) з 87 працівників
Запорізька ЗОШ І-ІІІ ступенів № 54	голова ППО Черченко О.М. директор Сіліна І.І.	членів Профспілки - 39 (95%) з 41 працівника
Запорізький ЗНВК «Барвінок»	голова ППО Скворцова І.О. завідувач Лисенко А.Б.	членів Профспілки - 58 (98 %) з 59 працівників
Запорізький ДНЗ № 163	голова ППО Єфімова Л.І. завідувач Якшина В.П.	членів Профспілки - 30 (100%) з 30 працівників

- 6 червня 2017 року у Вільнянській районній організації Профспілки:

Вільнянська РОП	голова Могилат О.Г. начальник відділу освіти – Крамаренко О.В.	членів Профспілки - 1188 (92%) з 1275 працівників
Михайло-Лукашівська ЗОШ І-ІІІ ступенів	голова ППО Справко Н.М. директор Могилат О.Г.	членів Профспілки - 38 (97%) з 39 працівників
Антонівський НВК	голова ППО Пальчевська А.І. директор Никоненко Н.В.	членів Профспілки - 32 (100 %) з 32

		працівників
Михайло-Лукашівський ДНЗ «Берізка»	голова ППО Вершиніна О.В. завідувач Валько О.Р.	членів Профспілки - 23 (88%) з 26 працівників
ДНЗ №5 м. Вільняська «Казочка»	голова ППО Спірідонова Н.Г. завідувач Сердюк О.І.	членів Профспілки - 48 (86%) з 56 працівників

Угода між територіальним відділом освіти Заводського району Запорізької міської ради та радою Заводської РОП м. Запоріжжя укладена на 2015-2017 роки. В даний час є чинною. На 2018-2020 роки планується укласти в грудні 2017 р.

Угода між відділом освіти Вільнянського району та радою Вільнянської РОП укладена на 2017- 2020 роки.

Зміст угод в основному відповідає змісту як Галузевої, так і обласній галузевій угоді. Мають місце необхідні розділи та додатки.

У планах роботи вищезазначених РОП передбачено контроль за виконанням умов угод. В наявності є протоколи засідань відповідних органів щодо контролю за виконанням, у яких зазначено що саме виконується, а що ні(у Заводському районі протоколи засідання ради спільно з керівниками ДНЗ, ЗНЗ від 18.12.2015 р., 17.06.2016 р., 23.12.2016 р., у Вільнянському районі протоколи №3 від 08.06.2016, №5 від 21.12.2016).

В Заводському районі м. Запоріжжя угода не виконується повністю або частково в частині зайнятості (пункт 4.1.5.); відрахування 0,3% профспілковим організаціям (пункт 5.1.11.); виплата винагороди педагогічним працівникам (пункт 6.1.3., фінансування заходів з охорони праці (пункт 7.1.8.), виплата матеріальної допомоги обслуговуючому персоналу на оздоровлення, забезпечення безоплатно спец.одягом за нормативами.

У Вільнянському районі є невиконання угоди в частині:

- «Охорона праці», а саме: здійснення фінансування заходів на охорону праці та (інколи) проведення безоплатних періодичних медичних оглядів, придбання засобів агітації і пропаганди з охорони праці, своєчасна видача працюючим спецодягу, спецвзуття;
- «Гарантії діяльності профспілкової організації», а саме: відрахування коштів на культурно-масову, фізкультурну, оздоровчу роботу в розмірі 0,3%.

В обох районах у зв'язку з недостатністю фінансування не відраховуються кошти на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу (за винятком шкіл-

інтернатів), а також на заходи з охорони праці, забезпечення спеціальним одягом за нормативами.

В обох районах відсутнє документальне підтвердження недостатнього фінансування - тільки слова соціальних партнерів. Вони не надали будь-якого листування з державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування стосовно надання додаткового фінансування на заходи з охорони праці, виплату щорічного грошової винагороди в розмірі посадового окладу тощо. Районні організації Профспілки не надали на огляд аналогічних звернень. Для відрахування 0,3% фонду оплати праці профспілковим організаціям відповідні договори не укладені.

У Вільнянському районі працівникам відшкодовуються витрати за проходження періодичних медичних оглядів шляхом надання премій, заохочень. В Заводському районі медичні огляди працівники проходять безкоштовно.

Заборгованість із заробітної плати відсутня. Матеріальна допомога на оздоровлення виплачується згідно вимог чинного законодавства педагогічним, медичним та бібліотечним працівникам. Іншим працівникам ця допомога в Заводському районі не виплачується, в Вільнянському районі матеріальна допомога на оздоровлення технічним працівникам у 2016 році виплачувалась у 4 закладах у розмірі 50% окладу, в 2017 планується виплата у 17 закладах у розмірі 50% окладу.

Надбавка за престижність педагогічної праці в обох районах виплачується у розмірі 20% посадового окладу, надбавка бібліотекарям виплачується у розмірі 50% посадового окладу.

Щорічна грошова винагорода за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків педагогічним працівникам Заводського району виплачувалась в 2015 р. 1%, в 2016 р. 1% від посадового окладу. У Вільнянському районі в 2015 р. 20%, в 2016 р. 17% від посадового окладу.

Головою та президією Заводської РОП м. Запоріжжя у вересні 2015 р. було проведено навчання-інструктаж голів ППО з питань колективно-договірного регулювання. Також надавались індивідуальні консультації.

Відповідна робота була проведена й у Вільнянському районі 04.04.2017 р.

До відома усіх голів ППО доводяться зауваження, зазначені обкомом Профспілки при перевірці профспілкових організацій області з даного питання.

На засіданнях ради Заводської РОП у вересні 2015 р. та грудні 2016 р. розглядалися питання про стан колективно-договірного регулювання трудових, соціально-економічних відносин, охорони праці в ЗОШ № 33 та № 54, ДНЗ № 167, гімназіях № 46 та № 47.

Рада Вільнянської РОП в червні 2015, жовтні 2016 розглядала аналогічне питання по Максимівському, Привільненському НВК, Петро-Михайлівському ДНЗ «Ромашка».

Аналіз документів, колективних договорів обох районів свідчить про цілеспрямовану системну роботу з організації їх укладення, виконання та контролю. Керівники та голови ППО закладів освіти в ході співбесіди виявили обізнаність з положеннями нормативних документів щодо колективно-договірного регулювання. Адміністрація закладів освіти має необхідну нормативну базу з даного напрямку. Голови ППО забезпечені інформаційно-методичними матеріалами щодо укладення колективних договорів.

Колективні договори у Вільнянському районі укладені у всіх закладах освіти, в Заводському в 23 з 26 організацій (3 на реєстрації).

Документація щодо ходу укладання колективних договорів, аналізи виконання колективних договорів, протоколи загальних зборів трудових колективів, на яких керівники закладів та голови ППО звітували про виконання колективних договорів, звіти сторін – учасників колективно-договірного процесу у перевірених закладах є в наявності.

Зауваження до змісту перевірених колективних договорів Заводського району м. Запоріжжя:

по ДНЗ № 163:

- не визначено розмір виплати заробітної плати за першу половину місяця;
- не зазначено, що приміщення з обладнанням для роботи ППО надається безоплатно;
- не прописано скільки разів на рік проводиться звітування про виконання колективного договору;
- у переліку на безоплатну видачу спецодягу не зазначені кухар, старша медична сестра, двірник тощо, а сам перелік спецодягу не відповідає типовим нормативам, встановленим чинним законодавством;
- відсутні додаткові щорічні відпустки (немає відповідних списків);

по ЗНВК «Барвінок»:

- передбачено «надання відпусток за власний рахунок не більше 15 календарних днів на рік» в той час, коли, згідно статті 25 Закону України «Про відпустки» є сімнадцять позицій за якими працівникам адміністрація повинна надати відпустку без збереження заробітної плати в обов'язковому порядку із зазначенням тривалості по кожному випадку;
- соціальна відпустка зазначена не так як визначено статтею 19 Закону України «Про відпустки». Тому, це є порушенням трудових прав працівників. Обласна організація Профспілки неодноразово наголошувала, що в колективні договори не слід вносити соціальні відпустки у спотвореному вигляді, так як у статті 19 вищезазначеного Закону відсутнє посилення на умови колективного договору;

- передбачені оплачені відпустки у зв'язку з особистим шлюбом, шлюбом, дітей тощо. Згідно статті 23 Закону України «Про відпустки» це є порушенням фінансової дисципліни;
- бюджетний заклад не має права надавати працівникам вільний час під час їх робочого часу для пошуку нової роботи;
- доплату за заміну відсутніх працівників здійснювати в межах місячної ставки заробітної плати відсутнього працівника в той час, коли наказом Міністерства освіти і науки України № 557 від 26.09.2005 р. визначено, що ця доплата може встановлюватись у розмірі до 50 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати);
- колективним договором визначено, що оплата праці сторожів може здійснюватись у погодинному розмірі в той час, коли це не передбачено ні вищезазначеним наказом № 557, ні Інструкцією про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти (наказ Міністерства освіти України № 102 від 15.04.93 р.);
- не передбачено відрахування коштів на заходи з охорони праці;
- у заходах по поліпшенню умов праці зазначена не вся інформація, визначена Законом України «Про охорону праці»;
- відсутній список по спецодягу та спецвзуттю, по видачі миючих засобів;
- так як у Додатку № 2 до колективного договору тривалість відпустки для працівників за роботу з ненормованим робочим днем зазначена не конкретно, а з прийменником «до», підстави для її надання відсутні.

Запорізька гімназія № 46 Запорізької міської ради:

- зазначено, що напередодні святкових і неробочих днів тривалість роботи скорочується на одну годину і в тих працівників, яким встановлена скорочена тривалість робочого часу. Це є порушенням чинного законодавства. Для таких працівників тривалість роботи не скорочують;
- заклад, що утримується за рахунок бюджетних коштів не має право встановлювати додаткові, порівняно з чинним законодавством, оплачувані відпустки з оплатою з фонду економії заробітної плати. Це є порушенням фінансової дисципліни;
- соціальні відпустки зазначені у спотвореному вигляді ще й з зазначенням, що вони підсумовуються до інших відпусток;
- адміністрація взяла на себе зобов'язання здійснювати відповідні виплати особам, що отримують каліцтво на роботі або інше пошкодження здоров'я (допомога та за кожен процент втрати працездатності). Це є нецільовим використанням бюджетних коштів, так як ці виплати згідно вимог чинного законодавства, здійснює відповідний фонд;
- в розділі про охорону праці не зазначено про план заходів щодо створення безпечних умов праці, забезпечення спеціальним одягом, видачу миючих засобів, фінансування заходів з охорони праці. Відсутні й додатки до колективного договору щодо спецодягу, миючих засобів;
- зазначено, що праця працівників гімназії оплачується почасово в той час, коли це не передбачено ні наказом № 557 ні № 102;
- не зазначені дні виплати заробітної плати;

- не визначений розмір заробітної плати за першу половину місяця;
- не передбачено відрахування профспілковій організації коштів на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу, а також забезпечення ПК ППО безоплатно для роботи приміщенням, обладнанням, зв'язком, опаленням, освітленням, прибиранням на безоплатній основі;

Запорізька ЗОШ І-ІІІ ступенів № 54 м. Запоріжжя:

- стосовно соціальних відпусток зауваження теж саме, що для гімназії № 46. Крім того дана відпустка надається на підставі Закону України «Про відпустки», а не на підставі інших законів;
- стаття 25 Закону України «Про відпустки» (відпустки без збереження заробітної плати, яка надається в обов'язковому порядку) не носить посилення на умови колективного договору. Те що у колективний договір внесли у спотвореному вигляді частину статті, можна визнати порушенням трудових прав працівників, введенням в оману членів трудового колективу;
- стосовно доплати за заміну відсутнього працівника зауваження аналогічне зауваженню по гімназії № 46;
- у сторожів ставка заробітної плати, а не погодинна оплата праці (накази № 557 та № 102);
- текстом договору не передбачено видача спеціального одягу, фінансування заходів з охорони праці;
- у додатку № 2 не визначено яке мило видається;
- у додатку № 3 зазначено термін «технічні працівники». Чинним законодавством такого терміну не передбачено. Є «технічні службовці». Це - діловод, друкарка, конторський службовець (бухгалтерія), коректор (коригування текстів), оператор комп'ютерного набору, секретар-друкарка тощо;
- додатком № 5 передбачено, що медичні огляди повинні проходити тільки вчителі та «обслуговуючий технічний персонал». За постановою Кабінету Міністрів України № 559 від 23.05.2001 р. обов'язкові профілактичні медичні огляди повинні також проходити керівники, їх заступники, педагогічні працівники (цей термін включає в себе не тільки вчителів), медичний персонал, працівники харчоблоку, спеціалісти, що беруть участь у навчально-виховному процесі закладів освіти;
- додаток № 7 «Правила внутрішнього трудового розпорядку» носить дискримінаційний характер). Права мають тільки педагогічні працівники, інші – безправні;
- відсутній додаток щодо забезпечення працівників безоплатним спеціальним одягом;
- не передбачено відрахування профспілковій організації 0,3% фонду оплати праці.

У Вільнянському районі виявленні наступні помилки:

по Антонівському НВК:

- не визначено розмір виплати заробітної плати за першу половину місяця;

- не прописано скільки раз на рік проводиться звітування по виконанню колективного договору;
- відсутній перелік на безоплатну видачу спецодягу;
- відсутні додаткові щорічні відпустки (нема відповідних списків);
- перелік професій і посад, які безоплатно забезпечуються миючими засобами прописано некоректно;

по Михайло-Лукашевському ДНЗ «Берізка»:

- передбачені оплачувані відпустки у зв'язку з особистим шлюбом, шлюбом дітей тощо, що є порушенням фінансової дисципліни (стаття 23 Закону України «Про відпустки»);
- передбачено надання працівникам права під час робочого часу шукати нову роботу;
- відсутній перелік забезпечення безоплатним спецодягом;
- не передбачено відрахування коштів на заходи з охорони праці.

Також виявлено, що:

- водіям передбачена відпустка за особливий характер праці в той час, коли чинним законодавством вона не передбачена;
- у деяких закладах відсутні плани заходів щодо створення безпечних умов праці.

Висновок: роботу соціальних партнерів Вільнянського та Заводського районів з питань колективно-договірного регулювання трудових, соціально-економічних відносин в закладах освіти пропоную вважати задовільною.

Юрисконсульт

Л.Г.Петрашина